

Πραγματοποιήθηκε εκδήλωση του Ν.Α.Ρ. για τα 50χρόνια από την εξέγερση του Πολυτεχνείου

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 11 Νοέμβρη στο Εργατικό Κέντρο Πρέβεζας η εκδήλωση της τοπικής οργάνωσης του «Νέου Αριστερού Ρεύματος (NAP) για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση» με κεντρικό ομιλητή το σ. **Βουρεκά Θωδωρή** μέλος της «Επιτροπής Κατάληψης του Πολυτεχνείου Θεσσαλονίκης το 1973», στο πλαίσιο της

«Πρωτοβουλίας για τα 50 χρόνια από την εξέγερση του Πολυτεχνείου» με κεντρικό σύνθημα :

**«Η φλόγα των εξεγέρσεων του χθες να φωτίσει τις επαναστάσεις του σήμερα!
Αγώνας για Ψωμί, Παιδεία, Ειρήνη, Ελευθερία!»**

Την εκδήλωση εκ μέρους της οργάνωσης άνοιξε η εκπαιδευτικός σ. **Χρυσικού Γιαννούλα** η οποία τόνισε: **«Φέτος συμπληρώνονται 50 χρόνια από τη νεολαιίστικη εξέγερση του Πολυτεχνείου το 1973.** Πρόκειται για μια τομή η οποία επέδρασε καθοριστικά στο μαζικό ανατρεπτικό κίνημα της μεταπολίτευσης και στη διαμόρφωση του σύγχρονου επαναστατικού ρεύματος στη χώρα μας.

Σε αυτή τη χρονική καμπή, ως NAP και νΚΑ φιλοδοξούμε να ανοίξουμε μια οργανωμένη και με διάρκεια «συνομιλία» με την ιστορία του Νοέμβρη σε όλα τα επίπεδα (κοινωνικο-οικονομικό πλαίσιο και αγώνες στην Ελλάδα και διεθνώς αλλά και πολιτισμός, τέχνη, αναζήτηση). **Καταρχήν γιατί έχουμε χρέος στη συλλογική μνήμη, να θυμούνται οι παλιοί και να μαθαίνουν οι νέοι.** Αλλά δεν θέλουμε μια μνήμη στείρα. Σε μια περίοδο που η κρίση του ολοκληρωτικού καπιταλισμού καταστρέφει, δολοφονεί, αποξενώνει και χειραγωγεί αναζητούμε απαντήσεις που θα φωτίσουν το ρόλο του κοινωνικού και πολιτικού υποκειμένου που θα τον ανατρέψει, κάνοντας τη ζωή αξιοβίωτη.

Θεωρούμε ότι οφείλουμε να συνδέουμε τα ιστορικά γεγονότα με το σήμερα, να τροφοδοτούν τη σκέψη και τη δράση μας. Μας υποκινεί η αναγκαιότητα «να πάνε τα πράγματα αλλιώς», η αναζήτηση της στρατηγικής της επανάστασης και της κοινωνικής χειραφέτησης, του κομμουνισμού της εποχής μας να καθορίζει την τακτική, τον αγώνα για ειρήνη, ελευθερία και παιδεία.

Η αστική τάξη και οι εκπρόσωποί της γνωρίζουν καλά αυτή τη δυναμική ικανότητα της ιστορίας των δρώντων υποκειμένων. Για αυτό φροντίζουν να την αποσιωπούν, να τη διαστρέφουν, να την απαγορεύουν ή να τη μουσειοποιούν καθιστώντας την αδρανή. Πολύ περισσότερο σε περιόδους όπως η σημερινή με τον ανορθολογισμό, τον κοινοβουλευτικό ολοκληρωτισμό και το φασισμό νέου τύπου να ξαναδείχνει τα δόντια του, οι κυρίαρχοι πάνε ακόμη παρά πέρα επιδιώκοντας την υποβίβαση ή **το διασυρμό της εξέγερσης ακόμη και την αποκατάσταση της χούντας των ΗΠΑ και των πατρώνων της**. Παράλληλα η αστική ιδεολογία αρέσκεται στη δημιουργία της συνείδησης ενός Πολυτεχνείου ενσωματώσιμου και εύκολα διαχειρίσιμου, για την ενίσχυση της αστικής δημοκρατίας στην εποχή του ολοκληρωτισμού και της αφήγησης της εθνικής ενότητας και του «όλοι ίδιοι είναι».

Ξεκινάμε αυτή την πρωτοβουλία όχι μόνο για να παρέμβουμε στην ιδεολογικο-πολιτική αντιπαράθεση που έχει ήδη ξεκινήσει. Στόχος και βαθύτερη επιδίωξή μας είναι να αναμετρηθούμε με τα ερωτήματα και τις απαντήσεις εκείνης της εποχής που αφορούν και στη συζήτηση στα πλαίσια της Αριστεράς, προβάλλοντας τα συμπεράσματά τους στη σημερινή μας δράση. **Να βρούμε «αποδείξεις και υλικό» για να ορίσουμε ξανά τους δρόμους και τα υποκείμενα.** Επιδιώκουμε να συμβάλουμε σε διάλογο με δυνάμεις που αναζητούν αριστερά και ανατρεπτικά, ζητάμε τη συμμετοχή αγωνιστών του αντιδικτατορικού κινήματος που επιμένουν για νέα Πολυτεχνεία.

Η Πρωτοβουλία στην παραπάνω κατεύθυνση θα συνεχίσει να δουλεύει και μετά από την πεντηκοστή επέτειο του Πολυτεχνείου».

Αμέσως μετά το λόγο πήρε ο σ. Βουρεκάς Θεodorής **ο οποίος ξεκίνησε την ομιλία του με στιγμιότυπα απ' την αντιδικτατορική πάλη στη Θεσσαλονίκη:** «Θα προσπαθήσω να ανασύρω από τη μνήμη μου, 50 χρόνια μετά, χαρακτηριστικά γεγονότα και στιγμιότυπα, όπως τα έζησα σαν φοιτητής της Φυσικομαθηματικής Σχολής Θεσσαλονίκης, της ΦΜΣ, όπως τη λέγαμε τότε. Θα σας παρουσιάσω σπονδυλωτά κάποιες χαρακτηριστικές εικόνες:

1. Τα φεστιβάλ κινηματογράφου με τον περίφημο εξώστη β΄, η κινηματογραφική λέσχη Θεσσαλονίκης, το θεατρικό εργαστήριο, το θέατρο Αμαλία, ο πολλαπλασιασμός νέων εκδόσεων βιβλίων και περιοδικών για την τέχνη και όχι μόνο. Είναι οι πολιτιστικές διεργασίες επώασης του μετέπειτα μαζικού αντιδικτατορικού κινήματος και των πρωτοποριών του.

2. Η απαίτηση και οι διεκδικήσεις για τη διεξαγωγή ελεύθερων εκλογών στις σχολές με συντονισμένες πρωτοβουλίες. Κινηματικές διεργασίες στο χώρο της Αρχιτεκτονικής (τέλη '72, αρχές '73).

3. Η πρώτη μαζική φοιτητική συγκέντρωση στο μεγάλο αμφιθέατρο της ΦΜΣ (Φλεβάρης του '73), με την πρωτοβουλία μάλιστα της διορισμένης χουντικής ΦΕΑΠΘ, με στόχο την απορρόφηση της φοιτητικής κινητικότητας, που τελικά τους γύρισε μπούμερανγκ. Οι τραμπουκισμοί των χουντικών ΕΚΟΦιτών στο προαύλιο με τη συνδρομή επιστρατευμένων φοιτητών της στρατιωτικής ιατρικής. Ο παρολίγο θανάσιμος τραυματισμός του φοιτητή του Μαθηματικού, Βασίλη Καλεσόπουλου από χτύπημα «θλώντος οργάνου». Απόπειρα την επόμενη μέρα για πορεία διαμαρτυρίας από τη ΦΜΣ στο ΑΧΕΠΑ. Άγρια καταστολή με πρωταγωνιστές τους παρακρατικούς χουντικούς ΕΚΟΦίτες.

4. Εμφάνιση στο προσκήνιο των τοπικών φοιτητικών συλλόγων (Κρητών, Στερεολλαδιτών, Πελοποννησίων, Κοζανιτών κ.ά.). Στον αντίποδα και ανταγωνιστικά με τους ελεγχόμενους φοιτητικούς συλλόγους. Συγκεντρώσεις-Συνελεύσεις στην Αρχιτεκτονική και στους Πολιτικούς Μηχανικούς. Κατάληψη της Αρχιτεκτονικής (Μάης του '73).

5. Κορύφωση με την κατάληψη της Πολυτεχνικής Σχολής, δυο μέρες μετά από την κατάληψη του ΕΜΠ στην Αθήνα (Παρασκευή 16-11-73). Το ίδιο συμβαίνει και με το Πανεπιστήμιο της Πάτρας.

6. Στιγμιότυπα από την κατάληψη: Το πρώτο μεγάλο αυτοσχέδιο χαρτοπανό που κολλήθηκε στα τζάμια «*Ορκιζόμαστε στο μεγαλύτερο ιδεώδες της ανθρωπότητας, στην ελευθερία, πως ο αγώνας τούτη τη φορά θα τελειώσει μόνο με νίκη*». Απόκρουση της προσπάθειας εισβολής ΕΚΟΦιτών-ασφαλιτών στην τότε απομονωμένη από τον ιστό της πόλης Πολυτεχνική Σχολή. Το στήσιμο του ραδιοφωνικού σταθμού. Η φωνή της εκφωνήτριας, της Κλεοπάτρας Παπαγεωργίου, ακούγεται ακόμη στ' αυτιά μου.

Ολοήμερες γενικές συνελεύσεις κατά σχολή. Εκλογή Συντονιστικής Επιτροπής και εσωτερική οργάνωση της κατάληψης. Όλα τα αντιστασιακά λουλούδια ν' ανθίζουν στα συνθήματα, στους γραμμένους τοίχους. Τα λιανοτράγουδα του Μίκη, που μόλις είχαν κυκλοφορήσει στο εξωτερικό. Νωρίς το βράδυ της ίδιας μέρας περικύκλωση από τα ΛΟΚ από την πλευρά του ΑΧΕΠΑ. Αργά μετά τα μεσάνυχτα το τανκ μπροστά στην είσοδο με τους αναμμένους εκτυφλωτικούς του προβολείς. Ο πρύτανης των τανκς, ο χουντικός καθηγητής της Θεολογίας Σδράκας στην κεφαλή ενός τσούρμου ασφαλιτών μαζί με τον εισαγγελέα. Ο επικεφαλής Συνταγματάρχης με το μουσολινικό ύφος. Η φοιτητική επιτροπή διαπραγμάτευσης, που εισπράττει την «περήφανη» απάντηση «ο Στρατός δεν διαπραγματεύεται» στο αίτημα αποχώρησης το πρωί με το φως της ημέρας. Η αναγκαστική εκκένωση της Πολυτεχνικής με συντεταγμένη αποχώρηση κάτω από το βάρος της είδησης για νεκρούς στην Αθήνας. Οι συλλήψεις, το μαζικό άγριο ξύλο μέσα στη νύχτα. Η Ασφάλεια, Βαλαωρίτου 5, με τα υπόγεια γεμάτα με βασανιζόμενους αγωνιστές-φοιτητές. Μεταφορά μετά από 15 περίπου μέρες των «πρωταίτιων» συλληφθέντων στις φυλακές του Γεντί-Κουλέ και στο Μεταγωγών.....

Ο ομιλητής συνέχισε παρουσιάζοντας την επίδραση της διαλεκτικής των αγώνων στους αγωνιστές της περιόδου

...Ωριμάσαμε πολιτικά πολύ γρήγορα, βίαια σχεδόν μέσα στο καμίνι του αντιδικτατορικού αγώνα. Ιδιαίτερα το γεγονός της κατάληψης και της εξέγερσης μας έδωσε την αίσθηση πως «ενηλικιωθήκαμε μέσα σε μία νύχτα». Έτσι μάθαμε βιωματικά τη διαλεκτική των αγώνων. Μάθαμε πως μια ήττα, που αφήνει συγκρουσιακές παρακαταθήκες, μετατρέπεται τελικά σε νίκη! Μάθαμε πως το κύριο ζήτημα δεν είναι αν θα ηττηθείς επιδιώκοντας τη νίκη, αλλά να μη παραδίνεσαι. Μάθαμε την αξία της πολιτικής και αγωνιστικής τόλμης, μάθαμε πως πρέπει να μετρά κανείς τις δυσκολίες, τους συσχετισμούς, τους κινδύνους, αλλά να μην υποκλίνεται σ' αυτούς. Μάθαμε να δρούμε με την «απισιοδοξία της σκέψης και την αισιοδοξία της βούλησης», όπως έλεγε κι από παλιά ο Αντόνιο Γκράμσι. Μάθαμε να μην έχουμε στατικό βλέμμα, πως πρέπει να μη φυλακίζουμε τη ματιά μας στην εικόνα τους παρόντος. Να μην απολυτοποιούμε τις δυσκολίες. Νά 'χουμε πάντοτε στο νου μας τις πιθανές υπόγειες διεργασίες επώασης και πως οι ανατρεπτικές δυνατότητες είναι ένα πιθανό ενδεχόμενο.....

Ο σ. Βουρεκάς έκλεισε την ομιλία του με τις δύο διαφορετικές περιόδους του αντιδικτατορικού αγώνα, σύμφωνα και με την περιοδολόγηση του αξέχαστου συντρόφου μας, Κώστα Τζιαντζή.

Πρώτη περίοδος 1967-1971:

Οι κυρίαρχες λογικές που επικρατούν την περίοδο αυτήν σ' ολόκληρο το φάσμα των πολιτικών δυνάμεων, της επίσημης Αριστεράς συμπεριλαμβανομένης, είχαν **στον πυρήνα τους την μετεξέλιξη της δικτατορίας σε κάποιου τύπου κοινοβουλευτική δημοκρατία, είτε ως τελική επιδίωξη, είτε ως δήθεν μεταβατικό στάδιο**. Είτε στη βάση κάποιου πολιτικού συμβιβασμού με τη Χούντα, είτε με υπέρβασή της, εντός του υπάρχοντος όμως κοινωνικού και οικονομικού πλαισίου.

Στην συγκεκριμένη αυτή περίοδο η αντιδικτατορική δράση εξαντλείται σε συμβολικές και συνωμοτικές δραστηριότητες δημοκρατικών και αριστερών οργανώσεων, που παρά τον ηρωικό τους πολλές φορές χαρακτήρα, βρίσκονται έξω από κάθε πλαίσιο μαζικής δράσης.

Δεύτερη περίοδος 1972-1973:

Είναι η περίοδος που κάνει αισθητή και τελικά καταλυτική την παρουσία του το ανοιχτό μαζικό αντιδικτατορικό κίνημα, με κέντρο βάρους τη σπουδάζουσα νεολαία και διαρκώς διευρυνόμενη λαϊκή αποδοχή και πλαisiώση. **Στο εσωτερικό αυτού του μαζικού αντιδικτατορικού κινήματος κυριαρχούν πρωτοπορίες που γεννιούνται κυρίως από τα κάτω, με κοινή αναφορά σε μια νέα επαναστατική επαγγελία!** Είναι φυσικά μια επαγγελία πρωτόλεια, αντιφατική και με εμφανή τα ίχνη του παλιού, όπως άλλωστε συμβαίνει με κάθε τι το νέο. Παρότι οι αναδυόμενες αυτές πρωτοπορίες επιδιώκουν μια ριζική ανατροπή, πέρα από τα αστικά κοινωνικά όρια, δεν έχουν προφανώς καμιά επεξεργασμένη επαναστατική τακτική και στρατηγική. Δε θα μπορούσε άλλωστε να είναι και διαφορετικά. Από την άλλη όμως, δεν έχουμε παρθενογένεση από την ίδια την αγωνιστική πράξη. Όλες αυτές οι διεργασίες φωτίζονται από τον μακρινό, αλλά πάντοτε ζωντανό κόκκινο Οκτώβρη. Από τις ανατρεπτικές και επαναστατικές εξάρσεις της εποχής. Από τις υποσχέσεις των νέων αντάρτικων στη Λατινική Αμερική, τις φιγούρες του Τσε, αλλά και του Μάο της «πολιτιστικής επανάστασης». Από τις επαναστατικές λάμπεις του Μάη του '68, του εργατοφοιτητικού Ιταλικού, αλλά και από την ματωμένη Μεξικάνικη Άνοιξη την ίδια χρονιά...

Ποιοι είναι όλοι αυτοί, που συγκροτούν αυτές τις πρωτοπορίες; Είναι τα «παιδιά του Πολυτεχνείου», πέρα και έξω από τις τυπικές πολιτικές τους αναφορές. Δεν είναι κυρίως αυτές οι αναφορές που τους καθορίζουν τότε. Είναι κατεξοχήν το καμίνι και η δυναμική της αντιδικτατορικής πάλης, που καθορίζουν τη συνείδηση και τη βούλησή τους. Γι' αυτό και είχαμε όλοι τότε την αίσθηση του ενιαίου και της κοινότητας. Το γεγονός αυτό κάθε άλλο σημαίνει ότι έλειπαν τα διαφορετικά πολιτικά ρεύματα μέσα πάντοτε στο κυρίαρχο αυθόρμητο.

Ας δούμε τώρα ποια ήταν τα ιδεολογικά και πολιτικά ενοποιητικά στοιχεία όλου αυτού του πρωτοπόρου δυναμικού. Ήταν οι κοινές σε τελική ανάλυση απαντήσεις, παρά την πολυτυπία τους στα τρία θεμελιώδη ερωτήματα κάθε αγώνα και αναμέτρησης: **Τι επιδιώκουμε, με ποια μέσα και σε ποια τελική προοπτική εντάσσουμε τον αγώνα μας;** Ο κοινός πυρήνας των απαντήσεων είναι σχηματοποιημένα:

- Επιδιώκουμε την ανατροπή της Χούντας, αλλά και όλων των στηριγμάτων της, εξωτερικών, οικονομικών-κοινωνικών, δηλαδή της αμερικανοκρατίας και του ίδιου του κοινωνικού συστήματος.
- Τα μέσα μας είναι τα μέσα του μαζικού, λαϊκού κινήματος με όλη την πολυμορφία τους, ακόμη και η ένοπλη πάλη δεν εξαιρείται, ως θεωρητική βέβαια εκδοχή.
- Η τελική προοπτική είναι ο σοσιαλισμός, ανεξάρτητα από τις διαφορετικές θεωρητικές και υπαρκτές παραλλαγές του.

Το σημαντικό είναι πως τα παραπάνω δεν αποτελούσαν την ανέξοδη ρητορική κάποιων κλειστών ομάδων, έξω από το κίνημα και την κοινωνία. Υπήρξαν οι κατευθυντήριες απόψεις μιας φυσικής πρωτοπορίας που κυριαρχούσαν σ' ένα υπαρκτό μαζικό κίνημα και επηρέαζαν διαρκώς όλο και πιο σημαντικά τμήματα της κοινωνίας.

Μ' αυτόν τον τρόπο η **ριζική ανατροπή**, πολιτική, κοινωνική και οικονομική, **δηλαδή η επαναστατική τελικά προοπτική, μπήκαν ξανά στη ζωή και απείλησαν μ' ένα καινούριο ξεκίνημα.** Αυτό ακριβώς το επαπειλούμενο νέο επαναστατικό ξεκίνημα απετέλεσε την πηγή του ριζοσπαστισμού που διαχύθηκε ορμητικά στο πεδίο της πολιτικής και σε ολόκληρο τον κοινωνικό χώρο».

Μετά την ομιλία ακολούθησαν ερωτήσεις και τοποθετήσεις και η εκδήλωση έκλεισε με μουσικό αφιέρωμα για την εξέγερση του Πολυτεχνείου.

Η οργάνωση βάσης του NAP Πρέβεζας ευχαριστεί το μουσικό **Ντάνο Μηνιάδη** ο οποίος «έντυσε» μουσικά την εκδήλωση με αντιφασιστικά και αντιδικτατορικά τραγούδια.